

PAMĚŤ

Vymezení pojmu

- mentální funkce, proces uchovávání informací
- vytváří systém uskladnění informací a způsob jejich vybavení
- zásobárna informací, z nichž je v dané chvíli aktivně využívána jen malá část

FÁZE PAMĚTI

1) Vštípení (kódování)

Bezděčné či úmyslné, transformace sensorických vstupů do mentálních reprezentací

2) Uchování (retence)

Bezděčné, podržení informací v paměti

3) Vybavení (reprodukce)

Bezděčné či spontánní

- *spontánní vybavování*
- *znovupoznání (rekognice)*

DRUHY PAMĚTI

Bezděčná (neúmyslná)

Záměrná (úmyslná)

HLAVNÍ PAMĚTNÍ SYSTÉMY

- 1) Prchavá senzoričká paměť (UKDP)
- 2) Krátkodobá paměť (KDP)
- 3) Dlouhodobá paměť (DP)

Nepředstavují izolované mentální jednotky

Aktivními komponentami - UKDP, KDP

DP - relativně pasivní, mimo vědomí

Ultrakrátkodobá paměť

- Uchovává přesný obraz smyslových podnětů, kopii senzorické zkušenosti
- Zásobník podnětů různé smyslové modality (zrak, sluch... - ikonická, echoická paměť)
- totožný s procesem vnímání
- přesun informace do KDP (pozornost, uvědomění významu)

Krátkodobá paměť

- Aktivní, vědomá, omezená kapacita (7), 15–30 sec.
- Zvýšení kapacity KDP
 - Smysluplný celek
 - Členění
 - Mnemotechnické pomůcky
 - Poziční efekt
 - Délka slov
 - Pochopení logických vztahů
 - Emoční podbarvení

Pracovní, operační paměť'

- Udržuje v pohotovosti informace, které používáme (nové i z DP)
- Probíhá aktuální mentální aktivita
- V blízkosti DP (nebo součást DP)
- Koncentrický model uspořádání systémů paměti (pracovní paměť' = činná část DP, přesouvá informace do KDP)

Dlouhodobá paměť

- Hypoteticky neomezená kapacita, mimo vědomí, relativně pasivní
- Přejít do DP – strukturace, pochopení významu
- Konsolidace (zpevnění) pamětních stop
- Vliv kontextu na vybavování (situační x osobní)
- Vzpomínková nepřesnost (rekonstruktivní a konstruktivní procesy)

ZAPOMÍNÁNÍ

- = údaje uložené v paměti se postupně ztrácejí nebo je nemůžeme najít
- = důležitá funkce paměti – chrání před zahlcením
 - Příčiny zapomínání: rozpad pamětních stop, interference (útlum, překrytí), účelné zapomínání, ztráta vodítek

Křivka zapomínání

- Nejvíce informací se zapomíná v prvních hodinách po naučení, po 2 dnech asi 70% , po 31 dnech asi 80%

TYPY PAMĚTI

- **Názorný paměťový typ**
názorné podněty zrakové, sluchové, čichové
- **Slovně-logický typ**
pojmy, soudy a úsudky
- **Emocionální typ**
emočně podbarvené zážitky

PORUCHY PAMĚTI

- **Hypermnézie**
 - zvýšená funkce paměti
- **Hypomnézie**
 - snížená funkce paměti
- **Amnézie**
 - ztráta paměti (úplná, částečná, retrográdní, anterográdní)
- **Konfabulace** (bujná fantazie)

Děkuji za pozornost.